

הממשלה ללא מנמ"ר, אבל למי אכפת?

שלושה חודשים עברו מאז שכרמלה אבנר, ראש מטה התיקשוב הממשלתי, זרקה את הפצצה והודיעה כי הולכת הביתה - ודבר לא נעשה • רז הייפרמן מונה לממלא מקום זמני, אולם ידיו קשורות • לידיעת הקורא בנימין נתניהו

שאתם צריכים להילחם עליו. כך גם בפרויקטים מרכזיים נוספים.

חוסר בעצמאות

אחת הסיבות שאבנר החליטה ללכת היא בשל העובדה שהיא לא קיבלה עצמאות, בניגוד למה שהובטח לה. אם מטה התיקשוב הממשלתי ימשיך להיות עוד מחלקה במשרד האוצר, אז באמת שאין בו צורך. אם ראש הממשלה, **בנימין נתניהו**, שהאיך בשר האוצר דאז, ד"ר **יובל שטייניץ**, להקים את מטה התיקשוב, לא ידחוף ויקדם את התהליך של מינוי ראש מטה תיקשוב, אזי רק רע ייצא מכך. אם נתניהו לא ייתן לראש מטה התיקשוב החדש את כל הגיבוי, אז בעוד שנה, או שנתיים, יקום שוב ראש המטה, ידפוק על דלתו של שר האוצר, ייכנס ויאמר לו: "מצטער אדוני, אני לא יכול לעבוד".

למישהו שם בכנסת אכפת?

בעל התפקיד החדש שייבחר, אם וכאשר בעוד חודשים רבים, חייב להיות בעל חושים פוליטיים, פנים ארגוניים. הוא חייב להכיר את עבודת הממשלה על בוריה ולדעת לתמרן בין המחלקות והמחלוקות. אבנר הגיעה מהמגזר העסקי, מהשוק הפרטי. שם, הקודים העסקיים ותהליכי העבודה שונים לגמרי מאלה של הממשלה. ועדת האיתור שבחרה באבנר רצתה ליצור מהפכה בתרבות העבודה של הממשלה. היא רצתה להחיל עליה תרבות עבודה של המגזר העסקי. במבחן התוצאה - המהלך הזה נכשל. אבל לא צריך לשגות באשליות. הממשלה מתפקדת כבר כמה חודשים ללא מנמ"ר בפועל, למרות שאבנר המשיכה לעבוד וגם הייפרמן, מן הסתם, יעשה ככל שיוכל. לא נראה שהמציאות הבעייתית הזאת מטרידה מישהו מהקברניטים. כעת ממתינים למועמדים החדשים. אלה, יש להניח, יעמדו על שלהם ויסרבו להיכנס לתפקיד ללא קבלת הבטחות בכתב, תחומות בהתחייבות ממשלתית, על מידת עצמאותם. עד אז, התיקשוב יכול לחכות. למי אכפת?

ממשלת ישראל, החל מסוף חודש דצמבר, תתפקד ללא מנמ"ר ממשלתי מרכזי. זאת בעקבות כניסתה לתוקף של הודעת ההתפטרות של **כרמלה אבנר**, שהודיעה על פרישתה מהתפקיד בחודש ספטמבר האחרון. **רז הייפרמן**, מנהל חטיבת מערכות ושירותים רוחביים במטה התיקשוב הממשלתי, מונה על ידי הממשלה לממלא מקום זמני. אלא שבאופן טבעי, האחרון נמצא בסיטואציה שבה טווח קבלת ההחלטות וביצוען מוגבל למדי.

שלושה חודשים עברו מאז שאבנר זרקה את הפצצה והודיעה לשר האוצר, **יאיר לפיד**, כי היא הולכת הביתה, אולם דבר לא נעשה. מישהו שם בקריית הממשלה חושב לתומו, כנראה, כי אם את המחליף לנגיד בנק ישראל, פרופ' סטנלי פישר, מצאו רק אחרי כמה שבועות ותשעה חודשים ארוכים, אזי אולי זה גם בסדר שאיש תפקיד ראש מטה התיקשוב הממשלתי יכול להמתין זמן כה רב. דבר לא בוער.

אבל האמת היא שהנושא בהול. התיקשוב הממשלתי עומד כיום בפני פרשת דרכים. התיקשוב הממשלתי פועל בתקופה קריטית ביותר. זוהי תקופה שבה הממשלה צריכה להחליט החלטות בעלות משמעויות ומחלוקות אסטרטגיות, מהלכים שאותם החלה להוביל אבנר עם אנשיה המצוינים. נזכיר רק כמה אתגרים חשובים שבפניהם ניצב התיקשוב הממשלתי: המעבר לענן, כניסת העולם הנייד, ההיערכות לחירום, המגננה מפני מתקפות סייבר, DRP ועוד. אלו הן מטלות רוחביות, שרק מנמ"ר ברמת ראש מטה התיקשוב הממשלתי, עם כל הסמכויות האפשרויות, יכול להניען בתוך הממשלה.

הממשלה היא גוף גדול, מסורבל, עתיר ביוקרטיה, עתיר מוקדי כוח ארגוניים, פוליטיים ואישיים. מערכות המיחשוב והמידע מתמודדות תמיד מול גורמים אלה. פרויקט המרכבה, שסיומו רחוק מהעין, לא ייחשב לעולם כפרויקט מוצלח אם הנהלות המשרדים והשרים הממונים עליהם לא ייקחו אותו ברצינות וישדרו מסר ברור לעובדים: זה הפרויקט

גוגל תשלם - או שלא

הצעת החוק של ח"כ אראל מרגלית, שלפיה מנועי החיפוש ישלמו ליצרני תוכן, באה לתקן עוול ותיק • אלא שהיא עוסקת בחברות ענק שיוודעות דבר או שניים ברגולציה, וקשה לראות מי יאכופ אותה

חיפוש צפה מעל פני השטח כבר לפני זמן רב. מצד אחד, החברות שמפעילות את מנועי החיפוש מעוניינות שנחפש כמה שיותר מידע, כי על סמך זה הן מוכרות פרסום וגורפות רווחים. מצד שני, המוצר שאנחנו מקבלים מאותן חברות הוא לא ממש שלהן, אלא תוכן שקיים באתרים אחרים. התהליך הזה הוא חלק מתרבות החינם, שמאפיינת את מרבית הפעילות ברשת. הגולש לא משלם, אבל גורמי צד שלישי עושים כסף תמורת השירות שהוא מקבל. החגיגה הזאת גרמה לשינוי דרמטי בחלק אחר של עולם התקשורת:

כנסת דנה לא מכבר בהצעת חוק היוצרים החדש, שהגיש ח"כ **אראל מרגלית** (העבודה). עיקר ההצעה הוא לחייב את החברות שמפעילות את מנועי החיפוש, כמו גוגל, להפריש 7% מהכנסותיהן ליצרני התוכן שאליו הם מפנים את הגולשים. בדברי ההסבר לחוק כתב ח"כ מרגלית: "מנועי החיפוש עושים שימוש בתוכן שהושקע רבות בפיתוחו וביצירתו על ידי גופי תוכן, וזאת תוך גריפת רווחים גדולים". סוגיית הלגיטימיות של המידע שהגולש מקבל בעקבות הקשת מילות